

'Mart-Nisan Aylarında Sebze Bakımı'

Автор(и): Растителна защита
Дата: 20.03.2016 Брой: 3/2016

Bu dönemde, şaşırtılmayan orta-erkenci domates, biber ve patlıcan fideleri ekilir. Bezelye, maydanoz, havuç, arpacık soğanı, pırasa ve nisan başında – fasulye, doğrudan tarlaya ekilir. Mart sonuna doğru, polietilen seralarda **domates** fideleri şaşırtılır, ardından **biber ve salatalıklar** şaşırtılır. Nisan ayının ilk on gününde, doğrudan ekim domatesleri ekilir. Onları nasıl sağlıklı tutabiliriz?

- Tohumların ekim öncesi muamelesi: bezelye, fasulye, havuç ve maydanoz tohumlarının muamelesi, ardından 30 dakika akan su altında durulama ve kurutma.
- **Kök çürüklüğü (yalancı)** oluşumunu önlemek için hava ve toprağın optimal sıcaklık ve nem rejiminin sürdürülmesi. **Gerçek kök çürüklüğü** görüldüğünde, önce hastalıklı bitkiler uzaklaştırılır ve altlarındaki toprak dezenfekte edilir. Sağlıklı bitkiler fungusitli bir karışımla sulanır. Fidelere, şaşırtılmadan önce ve dışarı çıkarılmadan bir hafta önce uygulama yapılır.
- Serada yetiştirilen ürünlerde, **beyaz küf (Sclerotinia)** ve **kök çürüklüğü** bulaşması mümkündür. **Kök çürüklüğü** ile mücadele, kök çürüklüğü ile aynı şekilde yapılır, ancak bitkiler 0.5–1 l/bitki dozunda fungusitli

karışımla 1–2 kez sulanır. **Beyaz küf (Sclerotinia)**'ye karşı, bitkiler ve toprak bir fungusit ile püskürtülür ve gövdelerdeki lezyonlar aynı üründen yapılan bir macunla kaplanır.

- Fidelerde ve şaşırtılmış sebze bitkilerinde şu hastalıklar gözlemlenebilir:

domates – **kahverengi yaprak lekeleri (Alternaria)**, **külleme**, **gri küf (Botrytis)**, **yaprak küfü**; salatalık – **külleme**, **mildiyö**

Bunlara karşı mücadele, aşağıdaki önlemlerin uygulanmasıyla yapılır:

Serada yetiştirilen ürünlerde en yaygın zararlılar şunlardır: **sera beyazsineği, yaprak bitleri, thripsler, yaprak galeri sinekleri, tırtıllar, örümcek akarları, domates eriophyid akarı**. Bunlarla mücadele için, ZİR Kaydı/2016'da listelenen insektisitler uygulanır. Açık tarladaki **kışlık lahanalarda mildiyö** görülebilir. Bu dönemde, **soğan sineğinin** yanı sıra **lahana sineği** de zararlıdır.

Yeşil soğan ve sarımsak ile yakında pazara sunulacak turplar asla ilaçlanmamalıdır! Şu unutulmamalıdır ki ürünler – fideler ve sera üretimi – farklı fenolojik aşamalardadır ve bazıları hatta meyve verme dönemindedir. Pestisitler, hasat öncesi bekleme sürelerine uygun olarak çok dikkatli seçilmelidir.

Mildiyö tahmin edilebilir

Soğanda mildiyö tohumla taşınmaz, toprakta oosporlar ve soğanlarda miselyum halinde kışlar. Yaygın enfekte soğanlardan yetişen sistemik hastalıklı bitkilerin Mayıs ayında, bazı yıllarda Nisan ayında da spor oluşturduğu ve sağlıklı bitkileri enfekte ettiği, oosporların ise daha sonra enfekte ettiği bilinmektedir. Bu nedenle, sistemik hastalıklı bitkiler gözlem ve tahmin için daha uygundur.

En önemli an, mantarın ilk sporülasyon gününün doğru belirlenmesidir. Bu nedenle, sistemik hastalıklı bitkiler üzerindeki gözlemler, üçüncü yıl soğanlarında Nisan başından itibaren, ikinci yıl soğanlarında ise 20 Nisan'dan sonra ve Mayıs ayı boyunca günlük olarak yapılır. Mildiyö sporları 3 ila 27°C sıcaklıklarda (optimum 12–13°C) oluşur. Ayrıca, sporülasyon için gece 0–1'den sonra 6 saat boyunca %95'in üzerinde hava nemi gereklidir ve yaprakların enfeksiyonu için ise 6–8 saat su damlası (yapraklarda bol sabah çiyi) gereklidir. Bu koşullar altında, kuluçka süresi 10–14 gündür ve ilk ilaçlama bu sürenin dolmasından 1–2 gün önce, yani hastalık belirtileri ortaya çıkmadan yapılmalıdır.